

|| Φρ. *Τ'ν ἔκαμα γατσόπ'λου* (ένν. τήν κοιλιά μου, δηλ. ἔφαγα χορταστικά) Στερελλ. (Αἰτωλ. κ.ά.) *Μόγιγισ γατσόπ'λου* (δηλ. στρογγυλός σάν γαττάκι, ἐπάχυνες) αὐτόθ. || Ἄσμ.

*Τοῦ παππᾶ ἡ μαυροκάττα / ποῖκε δύο καττοπούλια / τ' ἔναν ἄσπρο, τ' ἔνα μαῦρο / ἐφά'ανε τ' ἔναν τ' ἄλλο* Πόντ. (Οἶν.)

*Γιάννε, Γιάννε καὶ Γιαννίτς',  
ἔμπα κ' ἔβγα 'ς σὸ καφούλ'  
κι ἄρπαξον τὸ καττοπούλ'  
(καφούλι=θάμνος) Πόντ. (Ἄφ. Τραπ.)* Συνών. ἰδ. ἐν λ. γαττάκι 1.

**γαττοπροβιά** ἡ, ἀμάρτ. κατ-θοπροβιά Ρόδ. κατ-θοπροβιά Ρόδ.

Ἐκ τῶν οὖσ. γάττα ἢ γάττος καὶ προβιά.  
Τὸ δέρμα τῆς γαλῆς. Συνών. γάττα 2, γαττουλοπροβιά, γαττουλοτόμαρο.

**γαττορρώγα** ἐπίθ. θηλ. ἀμάρτ. κατ-θορρώ'α Ρόδ.

Ἐκ τῶν οὖσ. γάττα, παρ' ὃ καὶ κάτ-θα, καὶ ρῶγα.  
Ἐπὶ αἰγῶν, ἡ ἔχουσα μικρὰς τὰς θηλάς τῶν μαστῶν. Συνών. γαττοβύζα.

**γάττος** ὁ, κοιν. γάττους κοιν. βορ. ἰδιωμ. γάττε Τσακων. (Πραστ.) γάτσος Ἡπ. (Χουλιαρ.) Κύθν. κάττος Ἄνδρ. Πόντ. (Κρώμν. Τραπ.) Προπ. (Ἄρτάκ.) κ.ά. — *Λεξ. Μπριγκ. Βυζ. κάττους Θράκ. (Σηλυβρ.) Κυδων. κάτ-τος Εὐβ. (Ἄνδρων. Κουρ. Ὁξύλιθ. κ.ά.) Κύπρ. κάτ-θος Σύμ. κάτσος Πελοπν. (Γέρμ. Κάμπος Λακων. Μάν.) γάττης Ἄμοργ. Κρήτ. (Μαλάκ. Χαν. κ.ά.) Νάξ. (Ἀπύρανθ. Δανακ. Φιλότη.) Πάρ. Χίος — *Λεξ. Βλαστ. 419 γάττ'ς Σάμ. γάτ-θης Ἡράκλ. κάττης Θήρ. Θράκ. (Τσανδ. κ.ά.) Ἴων. (Κρήν. Σμύρν.) Κίμωλ. Κρήτ. (Βιάν. Χαν. κ.ά.) Κύθηρ. Κύθν. Μῆλ. Νάξ. (Ἀπύρανθ. Βόθρ. Κωμιακ.) Πάρ. Πάτμ. Πελοπν. (Καλάβρ.) Σέριφ. Σῦρ. Χίος (Ἐγρηγόρ. κ.ά.) — *Λεξ. Βάιγ. Μπριγκ. κάττ'ς Ἄνδρ. (Κόρθ.) Μύκ. Πάρ. (Λεῦκ.) Τῆν. (Τριαντ.) κάτσης Μῆλ. κάτ-θης Ἄστουπ. Κάλυμν. Κάρπ. Κάσ. Κῶς Λέρ. Μεγίστ. Νίσουρ. Ρόδ. Σίφν. Σύμ. Τῆλ.***

Τὸ Βυζαντ. γάττος καὶ κάττος, ὃ ἐκ τοῦ μεταγν. Λατιν. *cattus* καὶ *gattus*. Οἱ τύπ. γάττης καὶ κάττης ἐπίσης Βυζαντ. Οἱ τύπ. κάτσος καὶ γάτσος ἐξ ἐπιδράσεως τοῦ ὑποκορ. *κατσί-γατσί*, δι' ὃ ἰδ. *γαττί*.

1) Αἰλουρος ὁ κατοικίδιος, τὸ ἀρσενικὸν τῆς οἰκοδιαίτου γαλῆς, δι' ἣν ἰδ. γάττα 1 κοιν. καὶ Πόντ. (Κρώμν. Τραπ.) Τσακων. : *Εἶναι παστρικός γάττος. Δὲν ἀκοῦς τὸ γάττο πὸν νιαουρίζει; κοιν. Καλουθριμμένους εἶρι οὐ γάττους σας. Δὲ σ'μαζεῦτι λίγουν τοῦ γάττου σας; κοιν. βορ. ἰδιωμ. Μοῦ 'φαγε ὁ κάτ-τος τὰ ψάρια Εὐβ. (Κουρ. κ.ά.)* *Εἶντα λοῆς κάτ-τος εἶναι τοῦτος; Κύπρ. Ἐπετάχτη ἕνας κάτσος κ' ἐβούτηξε τὸ πουλλὶ Πελοπν. (Μάν.) Ὁ κάττης σας μοῦ 'φαγε τὸ κριάσι Ἴων. (Σμύρν.) Ὁ κάττης ἤφαι τὸ βοδικὸ Κρήτ. (Βιάν. κ.ά.)* *Εἶδα ἕνα γάττη ξεκοιλιασμένο Νάξ. (Ἀπύρανθ.) Ἡφαιεν ὁ κάτ-θης τὰ ψάρια Κῶς Τώρα θὰ ντζήσω 'γὼ μὲ τὸν γάτ-θη Ἄστουπ. || Φρ. Οὔτε γάττος, οὔτε ζημιὰ (ἐπὶ ἐσκεμμένης ἐξαφανίσεως ἀποδείξεων ἐνοχῆς) κοιν. Ὁ γάττος βλέπει, ὃ σκύλλος ἀκούει (ἡ γαλῆ ἔχει ὄρασιν ὀξυτάτην, ὃ δὲ κύων ἀκοῆν) πολλαχ. *Περπατεῖ σάν δὲ γάττη (ἐπὶ τῶν βαδίζόντων ἐλαφρῶς) Κρήτ. (Μαλάκ. κ.ά.) Κάθιτι σὰ βριμένους γάττους (ἐπὶ τοῦ αὐστηρῶς ἐπιτιμηθέντος διὰ παράπτωμά τι καὶ σιωπῶντος) Ἡπ. (Χουλιαρ. κ.ά.) Ἐφυγε σὰ ζεματισμένος γάττης (συνών. τῆ προηγ.) Πάρ. Ἐπιασεν δὲν γάτ-θημ-βοῦ**

*τ' ἀνύχια (ἐπὶ ἀποτυχόντος εἰς ἐπιχείρησιν οἰκονομικῆς φύσεως) Ρόδ. Νὰ κάμης κάττη μούτσουνα καὶ ποδικοῦ μουστάκια (ἀρά) Θήρ. || Παροιμ. Λεῖπει ὁ γάττος, χορεύουν τὰ ποντίκια (ἐπὶ τῶν παραμελούντων τὸ καθῆκον ἐν ἀπουσίᾳ τοῦ προϊσταμένου) κοιν. Λεῖπ' οὐ γάττους χορεύ' μι τὰ ποντίκια (συνών. τῆ προηγ.) Στερελλ. (Φθιώτ. κ.ά.) Παλιός γάττος, τρυφερὰ ποντίκια (ἐπὶ ἠλικιωμένων, οἵτινες ἀρέσκονται εἰς ἀναρμόστους ἔρωτας μετὰ κορασίδων) σύνθηθ. *Μὲ γέρο γάττο κάθεσαι, ποντίκια μὴ φοβᾶσαι (ἐπὶ τῆς ἀξίας τῆς μακρᾶς ἐμπειρίας) Χίος *Μὲ γέρο κάτ-θη κά'ιζε, ποντίκια μὴ φ-φο'ᾶσαι (συνών. τῆ προηγ.) Κάρπ. Ὁ κάτ-θης γιὰ τὸ ψάρι ἐπούλησε τ-τ' ἀμπέλι τ-του (ἐπὶ κοιλιδοῦλων) αὐτόθ. Ἄλλο δὲ σκάει ὁ διάβολος, παρ' ὄδας γράφη ὁ γάττος (εἰρωνικὴ παρατήρησις ἐπὶ παραλόγων ἀξιώσεων) Κεφαλλ. Κάττης πὸν κοιμάται, ποντικὸ δὲν πιάνει (ἐπὶ τῶν ἀποτελεσμάτων τῆς ὀκνηρίας) Χίος (Ἐγρηγόρ.) Ὡς καὶ νὰ ρίξης τὸ γάττη, μὲ τὰ πόδια βρίσταιται (ἐπὶ τῶν ἐπιτηδείων νὰ προσαρμόζονται εἰς πᾶσαν κατάστασιν) ΔΚρήτ. Ὅπου λυπᾶται τοῦ κάτ-θη τὸ ψωμί, τρῶν οἱ πονδιδιοὶ τὰ ροῦχα του (ἐπὶ παραλόγου καὶ ἐπιζημίου φειδοῦς) Κάλυμν. Ἐχτυποῦσαν δὲν γάτ-θη μ-μὲ τ' ἀξύγγι κ' ἐψηλοκαμάρων-νε (ἐπὶ τῶν δυστροποῦντων ἔναντι δελεαστικῶν προτάσεων) Ρόδ. Ὁ κάτ-τος τζ' ἄν ἐγέ-ρασεν, τὰ νύθια πού 'θεν, ἔθει (ἐπὶ τοῦ ἀμεταβλήτου τῶν κακῶν ἐξέων) Κύπρ. Πβ. καὶ γάττα 1 || Ἄσμ.***

*Μπῆκε ὁ γάττος 'ς τὸ τιμόνι / μὲ τοῦ ποδικούς μαλώνει* Πελοπν. (Κίτ. Μάν.)

*Ἐνας κάττης τὸ μαθαίνει / μαῦρα δύνεται καὶ πηαίνει* *Πιάστε, βοδικοί, χορὸ / κ' ἐγὼ 'ς τὴ μέση νὰ θωρῶ* Κρήτ. (Βιάν. κ.ά.)

*Ἀπόψε κάττης θὰ γενῶ καὶ τὰ τοιχὰ θὰ πιάσω,  
κι ὅπου μοῦ 'ποῦνε ψίτι-ψίτι! ἐκεῖ θὰ πᾶ' νὰ κάτσω* αὐτόθ.

*Μωρὴ στραβοπινακωτὴ, μωρὴ στραβολεκάτη,  
ὄπου βρωμοῦ δὰ χνώτα σου σὰ δὰ σκατὰ τοῦ κάττη* Νάξ. (Ἀπύρανθ.)

*Βρέθει, σιονίζει / τὰ μάρμαρα ποτίζει* *τζ' ὁ κάτ-τος μα'ειρεύκει / τζ' ὁ ποντικὸς χορεύκει* (παιδικὸν) Κύπρ.

*Ἐκλίστα κά' -ιν νὰ φυσῶ κ' ἐχπάραξε μ' ὁ κάττον* *κι ξέρω κάττος ἔτονε, 'κι ξέρω καττολέος*

(*ἐκλίστα κά' = ἐκλινα κάτω, ἔσκυψα*) Πόντ. (Κρώμν.)

2) Εἶδος τῶν εἰς τὰς Ἑλληνικὰς θαλάσσας ἀπαντῶντων εὐμεγέθων ἰχθύων τῆς οἰκογενείας τῶν σκυλλίων (*scyllium*), γνωστῶν ὑπὸ τὸ γενικὸν ὄνομα «σκυλλόψαρα», πιθανῶς σκύλλιον ὁ αἰλουρίδης (*scyllium cattulus*) ἢ σκύλλιον τὸ ἀστερωτὸν (*scyllium stellare*), τοῦ γένους τῶν σκυλλιορρινιδῶν (*scylliorrhinidae*), τῆς τάξεως τῶν πλαγιοστόμων (*squalini*) πολλαχ. Συνών. *γαττόψαρο 1*. 3) Εἶδος καρκινίου τῆς θαλάσσης Τῆλ. Συνών. *γάττα 3*. 4) Τὸ φυτὸν ἀψίνθιον ἢ ἀρτεμισία (*artemisia absinthium*), τῆς τάξεως τῶν συνθέτων (*compositae*) Μακεδ. (Πάγγ.) Συνών. *ἀγριαψιθεῖα 1, ἀψιθεῖα 1*. β) Εἶδος ἀκανθώδους φυτοῦ, πιθανῶς γαλακτίτης ὁ γναφαλῶδης (*galactites tomentosus*), τῆς τάξεως τῶν συνθέτων (*compositae*), οὔτινος οἱ τρυφεροὶ βλαστοὶ τρώγονται ἀποφλοιούμενοι Ἀἴμν. Συνών. *ἀσπράγκαθο 2*. γ) Ἐν τῆ φρ. τοῦ κάτ-θη τὸ πό'ι, τὸ φυτὸν κρίταμον τὸ παράλιον (*crithmum maritimum*), τῆς τάξεως τῶν σκιαδανθῶν (*umbelliferae*) Ρόδ. (Σορον.) Συνών. *κρίταμο*. 5) Μετων., ἀνὴρ πονηρὸς καὶ ἄρπαξ Μακεδ. (Βογατσ.) Σύμ. Συνών. *γάττα 7, γάττουλος 2*. 6) Σπυρις πλεκτὴ ἐκ ψιάθου ἢ καλάμου (εἰς τὴν συνθηματικὴν γλῶσσαν